

Vždy myslí dva tahy dopředu...

CHRIS RYAN

ZÓNA SMRTI

**CHRIS
RYAN**
ZÓNA SMRTI

NAŠE VOJSKO
2014

Copyright © 2010 by Chris Ryan
Translation © 2011 by Petr Tůma
Copyright Czech edition © 2014 by Naše vojsko, s. r. o.
Jacket design © 2012 by Jindřich Procházka – Naše vojsko, s. r. o.
All rights reserved

ISBN: 978-80-206-1490-2

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování patří mé agentce Barbaře Levy,
nakladateli Marku Boothovi, Charlottě Haycock
a ostatním pracovníkům týmu v Coronetu.

Mysli vždy dva tahy dopředu...

1. oblast vojenských operací s vysokou mírou smrtelných ztrát
2. část lidského těla, jejíž zasažení strelou způsobí smrt

PROLOG

Írán, kdesi v blízkosti hranic s Afghánistánem, 1980

U vchodu do jeskyně hořel oheň.

Nebyl to velký oheň, protože ani jeskyně nebyla příliš velká, poskytovala však dostatek prostoru čtyřem osobám v černém oděvu, které ji používaly jako svůj příbytek: starému muži, staré ženě a dvěma dětem ve věku osm a devět let. Přestože ten den pátilo slunce, oheň byl vítaným zdrojem světla a tepla. Lidé, kteří žijí v poušti, vědí, že až přijde noc, bude se venkovní teplota pohybovat kolem bodu mrazu.

Oranžové plameny tančily ve tmě jeskyně. Jejich světlo se odráželo od kovu pušky. Nebyla to nová zbraň, nebyla ani nijak mimořádně drahá nebo vzácná. Jednalo se o starou ruskou útočnou pušku AK-47 s oblýskanou a otlučenou pažbou. Starý muž, kterému puška patřila, tvrdil, že byla vyrobena v Rusku, ve skutečnosti to však byl kříženec, stejně jako psi, jejichž smečky se proháněly v okolí: byla poskládána ze součástí několika zbraní, vyrobených v různých zemích, v Maďarsku, v Číně... Puška ležela na klíně starého muže, sedícího se zkříženými nohama u ohně. Ukazováček pravé ruky měl jemně – téměř něžně – položený na spoušti.

Muž vyprávěl chlapcům příběhy o válce a smrti, které jako by patřily k jeho drsné, větrem ošlehané tváři. Chlapci jej poslouchali a v jejich velkých tmavých očích zářily odlesky plamenů.

„Az sheytan-e bozoeg bar hazar bashed,“ řekl muž ve svém rodném jazyce. „Musíme se mít na pozoru před Velkým Satanem – Amerikou. Musíme se chránit před jejím poskokem, Británií. Žijí tam bezbožní, nevěřící lidé. Jste muslimové, potomci Proroka – nechť je mu požehnáno a odpočívá v míru – a proto bude vaší povinností bojovat spravedlivou a svatou válku proti těmto hříšníkům. Přijde čas, kdy všichni, co jsou věrní Prorokovi, budou vyzváni, aby povstali a bojovali proti nim.“

Upřel svůj vážný pohled nejdříve na staršího a poté i na mladšího chlapce.

„A vy musíte být připraveni uposlechnout této výzvy.“

Zaznělo cinkání nádobí. Stará žena postavila nedaleko ohniště hrnec a zamíchala jeho obsah lžící. „Neměl bys malým dětem říkat takové věci,“ poznamenala. Na kůži měla hluboké vrásky, její hlas zněl chraplavě. „Jsou na to ještě malí.“

Starý muž se zamračil. Jeho oči, ukryté pod hustým obočím, se hněvivě zaleskly. „Ty nevíš, co mluvíš,“ odsekl. „Nikdo není příliš mladý na to, aby pochopil, jaký cíl má jeho život.“

„To je *tvůj* cíl,“ zamručela žena. „Ne jejich.“

„*Bud' zticha.*“

Ruce, v nichž starý muž svíral pušku, se chvěly. Chvíli trvalo, než ovládl zlost. „Co může žena o těchto věcech vědět?“ pokračoval po několika minutách. „Jen muži dokáží pochopit, jak to na světě chodí.“

„Jenže oni nejsou muži,“ namítla žena potichu. Hlas se jí chvěl strachem, mluvila však jako člověk, který cítí, že promluvit musí. „Vždyť jsou to ještě děti.“

Starý muž se rázně postavil. Pušku nechal padnout na zem. Přistoupil ke své ženě, rozpráhl se a prudce ji udeřil do tváře. Možná byl starý, jeho paže však ještě síla neopustila. Žena vykřikla. Vzápětí ji muž udeřil ještě jednou. Upadla na prašnou zem. Z nosu jí vytékal pramínek krve. Zůstala ležet na zemi a rozplakala se.

„*Co se týká žen, u nichž cítíš vzdor, napomeň je, potrestej je, vyžeň je ze svého lože, zbičuj je!*“ řekl její muž přísným hlasem.

Stará žena znala dobře svatá slova ze svatého koránu. Během života je vyslechla již mnohokrát.

S hlavou skloněnou se zdvihla na kolena a z tváře si setřela krev. Poté vzala lžící a pokračovala v míchání jídla v hrnci. Muž se vrátil ke svým vnukům.

„Budete připraveni poslechnout výzvu?“ zeptal se hlasitě.

„Ano, dědo,“ odpověděli chlapci jednohlasně. „Budeme připraveni.“

Farzad si sedl blíže k ohni. On i jeho bratr již mnohokrát viděli, jak děda bije jejich babičku.

Mnohokrát. Obdivovali, jak k nim rozhodně promlouvá. Obdivovali jeho zanícení. Babička se neustále pletla do věcí, do kterých jí nic nebylo. A kdykoli přestoupila hranici, kam jako žena nesměla, byla potrestána. Tak to bylo správné, tak to bylo spravedlivé. Byla bita doposud, bude bita

zas. Farzada se bití babičky nedotýkalo. Myslel na to, co řekl jeho děda. Na to, co jim ukázal. A také na pušku, která nyní ležela na zemi u ohně. A mohl si být jistý, že jeho bratr uvažuje stejně.

Starý muž na chlapce kývl, aby dal jasně najevo, že co právě udělal, je správné. Sedl si na zem vedle nich. Vzal pušku do rukou a začal ji rozebírat. Pečlivě pokládal jednotlivé součásti na zem před chlapce. Nejdříve vysunul zásobník. Poté pušku namířil ústím hlavně z jeskyně, stáhl závěr dozadu a ujistil se, že v nábojové komoře nezůstal náboj. Když se přesvědčil, že je zbraň vybitá, vytáhl z ní vytěrák zasunutý pod hlavní. Z pouzdra závěru sundal jeho horní plechovou část a zevnitř vyjmul vratnou pružinu. Cítil hrdost, když viděl, jak jej jeho vnuci napjatě sledují a doslova hltají všechno, co dělá. Nacvičeným pohybem ze zbraně vytáhl závěrový mechanismus a sundal nadpažbí. Chlapcům poté podal odstrojené tělo zbraně.

„Farzade,“ oslovil staršího z vnuků. „Je ti devět let. Když jsem byl stejně starý jako ty, naučil jsem se, jak se zachází s puškou. Tak, teď mi ukážeš, jak ji umíš složit.“

Farzad pocítil vzrušení. „Ano, dědečku,“ řekl. A poté, podle dědových rad, začal pušku skládat. Tichem jeskyně znělo jen cinkání kovových součástí. Netrvalo dlouho a kalašnikov byl složený a připravený ke střelbě.

„Dobrá,“ řekl starý muž. Otočil se k menšímu chlapci. „Adeli, jako první budeš střílet ty,“ oznámil mu a odešel s oběma chlapci z jeskyně.

Vzduch nad ztemnělou pouští začal právě chladnout. V dálce viděli mihotavá světla z míst na úpatích hor a přilehlých planinách, kde měli lidé své skromné příbytky. Starý muž pomohl Adelovi uchopit pušku, oprít pažbu o jeho vyhublé rameno a zamířit do tmy.

„Tahle páka má tři polohy,“ vysvětloval chlapcům. „Když je nahoře, je zbraň zajištěná. Nemůže vystřelit.“ Zatlačil na páku na pravé straně pušky a přesunul ji z horní polohy do prostřední. Ozvalo se slabé cvaknutí.

„Tohle je dávka. Když stisknete spoušť, bude puška střílet sama od sebe dál a dál, dokud spoušť nepustíte nebo dokud nedojdou náboje.“ Znovu opřel palec o páku a stlačil ji zcela dolů. „Teď bude puška střílet ránu za ranou,“ prohlásil. „Stiskneš spoušť, vystřelíš, a když chceš vystřelit znovu, musíš spoušť uvolnit a znovu stisknout.“

Vzal za páku závěru, stáhl ji rychle dozadu a pustil ji. Závěr se s třesknutím zavřel. Muž podal pušku Adelovi a ustoupil stranou. Dvacet metrů

od místa, kde stáli, začínal nízký morušový háj, vysoký jen několik metrů. Ve tmě viděli jeho okraj. „Zamíříš do křoví, a až budeš připravený, tak vystřelíš,“ řekl starý muž vnukovi.

Jiné děti by možná byly zbrklé a roztřesené, nikoli však Adel. Byl pečlivý a opatrný. Klidně dýchal a vystřelil, až když měl zbraň pevně opřenou a zaměřenou.

Pouští se rozlehla mnohonásobná ozvěna třesku výstřelu. Z dálky uslyšeli zoufalé skučení zvířete, vyděšeného silným zvukem. Zpětný ráz byl pro malého chlapce silný, Adel však tiskl zbraň pevně. Ještě chvíli držel pušku u ramene, poté spustil ruce a beze slov ji podal bratrovi. Farzad sebevědomě uchopil pušku. Nepotřeboval ani, aby mu děda pomohl s držením a mířením zbraně. Temnou nocí zazněl další výstřel.

„Dobře,“ řekl děda, když Farzad spustil pušku k boku. „Velmi dobře.“ Starý muž přistoupil k chlapcům a položil dlaně na jejich ramena. Chvíli všichni tři tiše stáli a dívali se střídavě na sebe a do tmy. „Kdo ví, jak se bude válčit, až vy budete muži,“ poznamenal tiše stařec. „Až budete povoláni do boje – a je jisté, že budete povoláni – musíte znát svoji zbraň a musíte ji znát dobře. Ale pamatujte! Zbraň není to nejdůležitější,“ poklepal si dvěma prsty na hlavu. Oba chlapci jej pozorně sledovali. „Se zbraněmi vyhrajete bitvu,“ prohlásil, „ale válku vyhrajete myšlením.“

Bylo ticho.

Povzbuzený dědou, Farzad pozdvihl zbraň znovu k rameni. Tentokrát vtlačil páku do polohy pro střelbu dávkou.

Pevně přilícil, rozkročil se a stiskl spoušť. Stejně jako mnozí nezkušení střelci stiskl spoušť příliš silně. Dávka výstřelů zdvihla ústí hlavně nahoru a doprava. Zdálo se, jako by v rychlém sledu zazněly desítky výstřelů. Když Farzad uvolnil spoušť, roztáhl tvář do spokojeného úsměvu.

Po příští roky si bude neustále připomínat, co se odehrálo v následujících vteřinách. Chtěl se přesvědčit, zdali se ústí hlavně při střelbě zahřálo. S puškou stále opřenou o rameno natáhl levou ruku dopředu, aby se dotkl hlavně. Byla horká. Toto zjištění jej potěšilo a otočil se k dědovi, aby se pochlubil, na co přišel.

Jeho děda se však zatvářil ustaraně.

„Takhle ne!“ vyštěkl stroze. „Musíš pušku nejdřív za...“

Poslední větu již nedokončil.

V ten okamžik měl Farzad palec stále ještě položený přes ústí hlavně.

Náhle mu puška sklouzla a mířila nalevo od dědy. Ozvala se krátká dávka.

Výstřel utrhl Farzadovi palec. Ústí hlavně se při střelbě posunulo doprava a další výstřely zasáhly starce do břicha a hrudníku.

Farzad zaječel bolestí.

„Dědo!“ vykřikl jeho bratr.

Starý muž otevřel ústa, nevydal však ani hlásku. Ozvalo se zachrčení a z úst se vyvalila krev. Zhroutil se na zem.

Farzad poklekl. Z ruky mu proudem tekla krev. Jakoby v mlze si uvědomoval, že bratr si kleká vedle něho. Adel se snažil třást dědečkem a vrátit jej k životu. Marně.

Starý muž umíral.

Jeho poslední vydechnutí bylo dlouhé a bolestné. Z rány na břicho se řinula krev, protékala oblečením a kapala na zem.

Chlapci klečeli tiše vedle sebe. Farzad se roztrásl po celém těle.

„Děda je mrtvý?“ zašeptal nakonec Adel.

Farzad položil nezraněnou ruku na hlavu milovaného dědečka.

„Ano, Adeli,“ procedil mezi zuby sevřenými bolestí.

„Je mrtvý.“

A poté začal sténat. Z poraněného prstu se řinula krev. Náhle se objevila babička. Zjistila, co se stalo, a začala hystericky naříkat.

Farzad se na ni díval, na její siluetu, která se rýsovala proti plamenům ohně. Její křik přehlušil ten jeho, nyní to byl její zoufalý nářek, který se ozýval do noci. Farzad ohrnul spodní ret. Palčivá bolest v ruce trvala, ještě silnější však byla náhlá zlost, kterou pociťoval vůči babičce. „Ticho!“ řekl a snažil se co nejlépe napodobit dědečka. Stará žena jej však neposlouchala. Místo toho došla rychlým krokem k vnukům. Zřejmě si neuvědomovala, že má Farzad ošklivě poraněnou levou ruku. Zасыpala jej údery svých kostnatých pěstí, které byly překvapivě silné.

Farzad se zvedl ze země a na obranu pozdvihl zakrvácenou ruku, babička jej však bila dál.

„Cos to udělal? Cos to proboha udělal? Takovou strašnou věc? Jsi tak zlý. Věděla jsem to, už když ses narodil! Vždycky na tobě bylo něco zlého, a teď... Co jsi to udělal?“

Adel popošel několik kroků k místu, kde stará paní tloukla jeho bratra a spílala mu. Postavil se za ni a hrubě ji odtáhl od Farzada. Žena zakopla

a upadla na zem, její nářek však neustával. Nyní zněl možná ještě zoufaleji a hlasitěji.

„Buď zticha!“ zasyčel Farzad. Zraněnou ruku si tiskl k sobě v marné snaze zastavit krvácení. „Někdo sem přijde a uvidí, co se stalo.“

„Cos to udělal, cos to jen udělal?“

Farzad se třásl po celém těle nikoli bolestí, ale hněvem. Díval se na babičku. A poté se ohlédl na bratra.

Vyměnili si pohledy. Nepadlo mezi nimi jediné slovo, ale přesto si rozuměli. Musejí něco udělat. Jestli bude babička stále naříkat, přijdou sem lidé z okolí a uvidí, co se stalo. Najdou mrtvého dědečka a zjistí, že jej zabil Farzad. Místní kněz ho bude soudit a poté jej ukamenují. Jako muže jej zakopou jen po pás – zatímco ženy zakopávali až po ramena, aby nemohly volně pohybovat pažemi – a poté na něj místní lidé budou házet kameny.

Podle tradice měl mužský příslušník rodiny odsouzence právo hodit kamenem jako první a pokusit se nešťastníka omráčit, aby při kamenování trpěl méně. Jenže právě dědeček byl jediným mužským příbuzným chlapců a ten již na nikoho kamenem nehodí.

Přijde čas, kdy všichni, co jsou věrní Prorokovi, budou vyzváni, aby povstali a bojovali proti nim.

Farzad věděl, co musí udělat: musí se postarat o své a bratrovo bezpečí, aby mohli bojovat svoji svatou válku, jak je vyzýval jejich dědeček. Byl rád, že s ním bratr souhlasí. Ani na okamžik nezaváhal. Babička stála zády k ohni, možná tři metry od Farzada, a s hysterickým pláčem si rvala vlasy. Farzad namířil puškou na její hlavu. Babička jej neviděla, měla zavřené oči a zoufale naříkala.

V zásobníku zbývalo jen několik nábojů, ale i krátká dávka stačila na to, aby žena utichla navždy.

Výstřely zasáhly stařenu do hlavy. Farzad s neskrývanou zvědavostí sledoval, jak se její tělo hroutí na zem a nohy a ruce sebou ještě několikrát škubnou, než navždy znehybní. Sotva si všiml, že jej postříkalo několik kapek teplé krve.

Bratři stáli vedle sebe. V poušti kolem nich se náhle rozhostilo ticho. A před nimi ležela mrtvá těla jejich blízkých.

Se zbraněmi vyhrajete bitvu, ale válku vyhrajete myšlením.

Farzad i Adel museli uvažovat rychle a správně. Bylo by hloupé nechat zde mrtvé ležet. První člověk, který by šel kolem, by zjistil, že staré lidi někdo zabil.

Místní lidé jejich dědu a babičku dobře znali. A rychle by se dovtípili, kdo je vinen smrtí jejich sousedů. Bratři jednali rychle. K domluvě jim stačilo jen několik slov.

Nejdříve bylo třeba ošetřit Farzadovu ruku. Dědeček jim jednou ukázoval, jak se vypaluje rána u zraněné kozy. Zachránil tak drahocenné zvíře před smrtí. Nyní si bratři řekli, že stejným způsobem zabrání hrozivému krvácení z rány na Farzadově ruce. Poklekli k ohni. Farzad měl v očích výraz nepopsatelného strachu. Adel pevně stiskl zápěstí zraněné ruky.

„Jsi připravený?“ zeptal se mladší chlapec.

Farzad kývl. Pevně sevřel rty a poté nechal Adela, aby krvácející pahýl prstu přiložil ke žhavým uhlíkům.

Farzad očekával, že bude křičet, ale nevydal ani hlásku. Bolest byla tak strašná, že nebyl schopen ani křičet. Téměř nemohl dýchat, ale udržel poraněný palec v žáru ohně pět sekund.

Deset sekund.

Vytáhl ruku z ohniště a namáhavě dýchal, jako by měl za sebou rychlý běh. Poté ponořil ruku do malého hrnce s vodou, stojícího nedaleko ohniště. Krutou palčivou bolest nyní pociťoval ještě intenzivněji, ovládl však touhu křičet. Když vytáhl ruku z vody, zděšeně zíral na zmrzačený pahýl svého palce.

Adel se také díval vylekaně. V tu chvíli si Farzad uvědomil, že je za mladšího bratra odpovědný. Snažil se tvářit, jako by jej ruka nebolela.

„Musíme to udělat,“ zašeptal.

Adel přikývl.

Nejdříve k ohni dotáhli tělo babičky. Každý ji vzal za jeden kotník. Když byli u okraje ohniště, kývl Farzad na Adela, spolu popadli tělo za ramena a převrátili je na oheň. Plameny ohně na chvíli zmizely, brzy se však znovu rozhořely. Nejdříve začalo hořet oblečení. Jeskyně se brzy zaplnila štiplavým pachem z hořících vlasů staré ženy, které oheň rychle strávil. Poté se na ohništi objevily jasnější plameny a jeskyni zaplnil pach podobný tomu, jaký chlapci znali z opékání poražených tučných kusů dobytka.

„Potřebujeme více dřeva,“ usoudil Farzad. Měl pravdu. Tělo sice hořelo, zůstávalo však stále stejně velké.

Spálení těl trvalo mnohem déle, než chlapci předpokládali. Zásoba dříví byla uložena v jeskyni vzadu. Nejdříve na oheň přikládali malá polena, aby se rozhořel silněji. Pach spalovaného masa a tuku byl stále silnější. Časem na ohniště přikládali silné kusy dřeva.

Když se chystali spálit druhé tělo, z obočí jim stékal pot.

Smrt dědečka chlapce skutečně rmoutila. Zatímco oheň dále spaloval mrtvolu babičky, stáli chlapci u těla starého muže a tiše se za něj modlili. Nemohli však nečinně truchlit příliš dlouho.

„Určitě by si přál, abychom byli v bezpečí,“ řekl Farzad. Adel přikývl.

Sehnuli se k mrtvému a odtáhli jej k ohni. Starý muž byl těžší než jeho žena, ale ne zas tak těžký, aby ho nedokázali pozdvihnout a položit do ohniště na zbytky dohořívajícího těla. Plameny sežehly kůži na jeho obličej. Jeskyně se znovu zaplnila pachem spáleného masa.

Celou noc přikládali na oheň dříví. Brzy ráno již spotřebovali veškeré zásoby dřeva z jeskyně. Z těl zbývala podlouhlá ohořelá torza. Jejich délku oheň příliš nezkrátil. Chlapce překvapilo, že ani po mnoha hodinách na ohni se spálená těla stále ještě nerozpadají na popel. Na ohniště nalili vodu. Zatímco Farzad odtáhl těla k morušovému háji, Adel došel do jeskyně pro rýč. Vykopali jámu a zahrabali do ní to, co zbylo z jejich prarodičů.

„A teď musíme zmizet,“ přikázal Farzad, když byli hotovi.

Adel poněkud nejistě přikývl. Farzad si uvědomil, že jeho mladší bratr má strach.

„Vzpomeň si, co říkal dědeček,“ zašeptal. „Je naší povinností připravit se na boj. A mojí povinností je postarat se o tebe. Přísahám Prorokovi, že nedovolím nikomu, aby ti ublížil.“

Farzad se postavil a přešel k místu, kde na zemi ležela dědečkova puška. Přehodil si zbraň přes rameno, vrátil se k bratrovi klečícímu u hrobu a podal mu zdravou ruku. Adel ji sevřel a postavil se. Jejich ruce zůstaly pevně stisknuté.

„Bratře,“ zašeptal Farzad.

„Bratře.“

Bez dalších slov se vydali na cestu. Kráčeli ostrým světlem vycházejícího slunce. Za sebou nechali ostatky svých příbuzných a svůj dosavadní život.

O TŘICET LET POZDĚJI

25. ČERVNA

